

Luis Sepúlveda

POVESTEA UNEI
pescărușe
și a motanului
CARE A ÎNVĂȚAT-O SĂ ZBOARE

Ilustrații de Chris Sheban

Traducere din spaniolă
de Lavinia Branîște

arthur

*Fiilor mei, Sebastián, Max și León,
cel mai bun echipaj al reveriilor mele;*

*portului Hamburg, pentru că acolo
au urcat la bord;*

și, desigur, motanului Zorbas

CAPITOLUL UNU

Marea Nordului

— Banc de heringi la babord! strigă pescărușul de veghe, iar stolul de la Farul Nisipurilor Roșii primi vestea cu un țipăt de ușurare.

Zburau fără întrerupere de șase ore și, cu toate că pescărușii pilot îi conduseseră prin curenți de aer cald care-i făcuseră să planeze cu plăcere deasupra oceanului, simțeau nevoia să-și recapete forțele, și ce putea fi mai bine pentru ei decât să se îndoape cu heringi?

Treceau în zbor pe deasupra gurii de vărsare a fluviului Elba, în Marea Nordului. De la înălțime vedeau vapoarele

aliniat unul după altul, ca niște animale acvatice răbdătoare și disciplinate care-și așteaptă rândul pentru a ieși în larg și a-și alege apoi calea spre toate porturile planetei.

Lui Kengah, o pescărușă cu pene argintii, îi plăcea în mod deosebit să se uite la steagurile arborate de catargele vapoarelor, căci știa că fiecare dintre ele însemna ceva, numind aceleași lucruri în cuvinte diferite.

— Ce greu e la oameni! Noi, pescărușii, țipăm la fel pe tot cuprinsul lumii, îi spuse odată Kengah unuia dintre colegii ei de zbor.

— Așa e. Însă remarcabil e că uneori chiar reușesc să se înțeleagă, zise acesta.

Dincolo de linia coastei, peisajul căpăta nuanțe de un verde intens. Era o pajiște enormă pe care se zăreau turme de oi păscând la adăpostul digurilor și brațele leneșe ale morilor de vânt.

Urmând instrucțiunile pescărușilor pilot, stolul de la Farul Nisipurilor Roșii se înscrise pe un curent de aer rece și se lansă în picaj asupra bancului de heringi. O sută douăzeci de corpuri străpunseră apa ca niște săgeți, iar când ieșiră la suprafață fiecare pescăruș ținea în cioc un hering.

Heringi delicioși. Delicioși și grași. Exact de ce aveau nevoie ca să-și recapete forțele înainte să-și continue zborul spre Den Helder, unde urma să li se alăture stolul din Insulele Frizone.

Conform planului de zbor, trebuiau să ajungă la strâmtoarea Pas-de-Calais și la Canalul Mânecii, unde aveau să fie

preluați de stolurile din golfurile Sena și Saint-Malo, alături de care urmau să continue călătoria până să atingă cerul de deasupra Golfului Biscaya.

Atunci au să fie cam o mie de pescăruși și, ca un nor iute argintiu, numărul lor va crește, căci vor asimila stolurile din Belle Île, Oléron, Capurile Machichaco, Ajo și Peñas. Când toți pescărușii împuterniciți de legea mării și a vânturilor vor ajunge în Biscaya, se va da startul mării convenții a pescărușilor din Marea Baltică, Marea Nordului și Atlantic.

Va fi o întâlnire frumoasă. La asta se gândea Kengah pe când dădea gata al treilea hering. Ca în fiecare an, ascultau povești interesante, mai ales cele spuse de pescărușii din Capul Peñas, călători neobosiți care ajungeau uneori până în Insulele Canare sau ale Capului Verde.

Femelele își ofereau festinuri grandioase de sardine și cala-mari, în timp ce masculii construiau cuiburile pe faleză. Își depuneau ouăle, le cloceau ferite de orice amenințare și, atunci când puilor le creșteau primele pene, urma cea mai frumoasă parte a călătoriei: îi învățau să zboare pe cerul de deasupra Golfului Biscaya.

Kengah își afundă capul în apă după un al patrulea hering și din cauza asta nu auzi strigătul de avertizare ce zgudui cerul.

— Pericol la tribord! Decolare de urgență!

Când Kengah scoase capul din apă, se trezi singură în imensitatea oceanului.

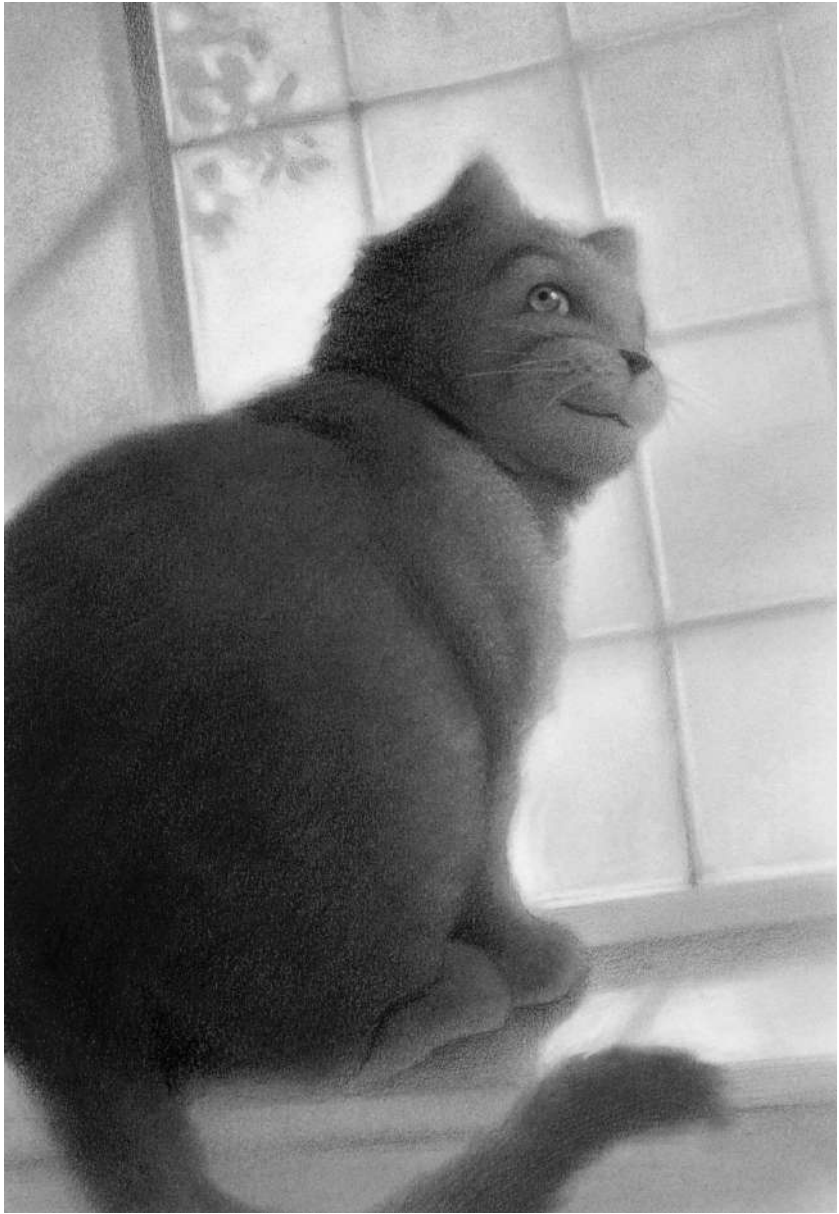
CAPITOLUL DOI

Un motan mare, negru și gras

— Nu-mi place deloc să te las singur, spuse băiețelul, mângâind pe spate motanul mare, negru și gras.

Apoi continuă să-și aranjeze lucrurile în rucsac. Lua o casetă a trupei Pur, una dintre preferatele lui, o ținea, se gândea, o scotea și nu știa dacă s-o pună la loc în rucsac sau s-o lase pe măsuță. E greu să te hotărăști ce să iei cu tine în vacanță și ce să lași acasă.

Motanul mare, negru și gras îl privea atent de pe pervazul ferestrei, acolo unde se simțea cel mai bine.

— Am luat ochelarii de înot? Zorbas, ai văzut ochelarii mei de înot? Nu. Nu știi tu cum sunt, că ție nu-ți place apa. Nu ai idee ce pierzi. Înotul e unul dintre cele mai distractive sporturi. Vrei niște biscuiți? Îl îmbie copilul, luând cutia cu biscuiți pentru pisici.

Îi dădu o porție mai mult decât generoasă, iar motanul mare, negru și gras începu să mestece fără grabă, ca pentru a prelungi plăcerea. Ce biscuiți delicioși, crocanți și cu aromă de pește!

„E un băiat tare de treabă“, se gândi motanul cu gura plină. „Cum adică un băiat tare de treabă? E cel mai bun!“ se corectă după ce înghiți.

Zorbas, motanul mare, negru și gras, avea motive foarte întemeiate pentru a gândi astfel despre băiețelul care nu numai că-și cheltuia banii din alocație pe biscuiții aceia delicioși, dar îi și păstra mereu curată cutia cu nisip și-l educa, vorbindu-i despre lucruri importante.

Petreceau multe ore împreună pe balcon, privind forfoța neconținută din portul Hamburg, și băiețelul îi zicea, de exemplu:

— Vezi vaporul ăla, Zorbas? Știi de unde vine? Vine din Liberia, care e o țară africană foarte interesantă, întemeiată de oameni care mai înainte fuseseră sclavi. Când o să mă fac mare, o să fiu căpitan pe un mare velier și o să duc în Liberia. Și tu o să vii cu mine, Zorbas. O să fii un motan de mare excelent. Sunt sigur.

Ca toți băieții din port, și el visa la călătorii în țări îndepărtate. Motanul mare, negru și gras îl asculta și torcea, și se vedea și el la bordul unui velier ce brăzda mările.

Da. Motanul mare, negru și gras simțea o mare afecțiune pentru băiat și nu uita că lui îi datora viața.

Zorbas îi era îndatorat chiar din ziua în care plecase de acasă, părăsind coșul pe care-l împărțea cu cei șapte frați.

Laptele mamei lui era calduț și dulce, dar el voia să vadă cum sunt căpățânile de pește pe care oamenii din piață le dădeau pisicilor mari. Și nu se gândea să mănânce el singur una – nu, avea de gând s-o târască până-n coș, iar acolo să miaune la frații lui:

— N-o mai stoarceți de vlagă pe biata noastră mamă! Nu vedeți cât a ajuns de slabă? Mâncați și voi pește, că asta e hrana pisicilor din port.

Cu câteva zile înainte să părăsească el coșul, mama lui îi mieunase foarte seriosă:

— Ești isteț și vioi, asta e foarte bine, dar trebuie să ai grijă și să nu ieși din coș. Peste o zi-două o să vină oamenii și vor decide ce e de făcut cu tine și frații tăi. O să vă pună nume simpatice și o să vă dea de mâncare. Asta e sigur. Aveți mare noroc că v-ați născut într-un port, fiindcă în porturi pisicile sunt iubite și protejate. Singurul lucru pe care-l doresc oamenii de la noi este să ținem șobolanii la distanță. Da, fiule. E mare

noroc să fii pisică de port, dar tu trebuie să ai grijă, fiindcă tu ai ceva care ți-ar putea aduce neazuri. Dacă te uiți la frații tăi, o să vezi că toți sunt gri sau dungați, ca tigrii. În schimb, tu te-ai născut negru-negru, mai puțin pata asta albă de sub barbă. Unii oameni cred că pisicile negre poartă ghinion, așa că ai grijă, fiule, și nu ieși din coș.

Dar Zorbas, care pe-atunci era ca un bulgăraș de cărbune, a părăsit coșul. Voia să vadă și el cum e o căpățână din aia de pește. Și, în plus, voia să vadă un pic lumea.

N-a ajuns prea departe. În timp ce mergea vesel cu coada țeapănă și vioaie spre o tarabă de pește, a trecut pe lângă o pasăre mare ce moțăia cu capul într-o parte. Era o pasăre foarte urâtă și cu o gușă enormă sub cioc. Deodată, pisoiful negru simți cum pământul îi alunecă de sub labe și, fără să înțeleagă ce se întâmplă, se trezi că se dă peste cap în aer. Amintindu-și unul dintre primele lucruri învățate de la mama lui, căută un loc unde să aterizeze în patru labe, dar sub el îl aștepta pasărea cu ciocul larg deschis. Căzu în gușa foarte întunecată și care mirosea îngrozitor.

— Lasă-mă să ies! Lasă-mă să ies! mieună el disperat.

— Stai așa. Poți să vorbești, cârâi pasărea fără să deschidă ciocul. Ce fel de animal ești?

— Ori mă lași să ies, ori te zgârii, mieună el amenințător.

— Bănuiesc că ești broască. Ești broască? întrebă pasărea, tot cu ciocul închis.

— Mă sufoc, pasăre proastă! strigă pisioul.

— Da, ești broască. O broască neagră. Ce ciudat.

— Sunt motan și sunt furios! Lasă-mă să ies sau o să-ți pară rău! mieună micul Zorbas căutând să-și înfigă ghearele în gușa întunecată.

— Crezi că eu nu știu să deosebesc o pisică de o broască? Pisicile sunt păroase, iuți și miros a papuci. Tu ești broască. Am mâncat odată niște broaște și n-au fost rele, dar erau verzi. Auzi, n-oi fi cumva o broască otrăvitoare? cârâi pasărea îngrijorată.

— Ba da! Sunt o broască otrăvitoare și pe deasupra mai aduc și ghinion!

„Ce dilemă! Odată am înghițit un arici veninos și nu mi s-a întâmplat nimic. Ce dilemă! Te înghit sau te scuip?“ se gândi pasărea, dar nu mai spuse nimic, căci se scutură, bătu din aripi și, în cele din urmă, deschise ciocul.

Micul Zorbas, înmuiat tot în bale, scoase capul și sări pe pământ. Atunci văzu că un băiețel înșfăcase pasărea de ceafă și o scutura.

— Cred că ești chior, pelican imbecil! Vino-ncoace, pisiu. Cât pe ce s-ajungi în burta păsăroiului ăstuia urât, spuse băiețelul și-l luă în brațe.

Așa începuse prietenia lor, care dura deja de cinci ani.

Băiatul îl sărută pe cap și-l smulse din acele amintiri. Îl văzu aranjându-și rucsacul și îndreptându-se spre ușă, de unde își mai luă o dată la revedere.

— Ne vedem peste patru săptămâni. O să mă gândesc la tine în fiecare zi, Zorbas. Îți promit.

— Pa, Zorbas! Pa-pa, grășane, spuseră și cei doi frați mai mici ai băiatului.

Motanul mare, negru și gras îi auzi cum încuie ușa de două ori și alergă la o fereastră care dădea în stradă, ca să-și privească familia adoptivă încă o dată înainte să se îndepărteze.

Motanul mare, negru și gras oftă mulțumit. Timp de patru săptămâni o să fie stăpân și rege peste apartament. Un prieten al familiei urma să vină în fiecare zi să-i deschidă o conservă de mâncare și să-i curețe litiera. Patru săptămâni în care o să lenevească pe fotolii și pe paturi, o să iasă pe balcon, o să se cațere pe acoperiș, o să sară de acolo pe crengile bătrânului castan și o să coboare pe trunchi până în curtea interioară, unde se întâlnesc pisicile din cartier. N-o să se plictisească. Nicidecum.

Așa se gândea Zorbas, motanul mare, negru și gras, neștiind ce-l așteaptă în următoarele ore.